

Zadanie 9. Przypuśćmy, że istnieją różne liczby naturalne m, n , dla których $F(m) = F(n)$. Niech $m = p_1^{\alpha_1} p_2^{\alpha_2} \dots$, $n = p_1^{\beta_1} p_2^{\beta_2} \dots$, $F(m) = p_1^{x_1} p_2^{x_2} \dots$ i $F(n) = p_1^{y_1} p_2^{y_2} \dots$, gdzie $p_1, p_2, \dots$ są kolejnymi liczbami pierwszymi. Wykładnik x_i jest sumą potęg przy p_i wszystkich dzielników liczby m . Dla każdego $j \in [0, \alpha_1]$ dzielników liczby m o współczynniku j przy p_i jest

$$\prod_{k \neq i} (\alpha_k + 1),$$

zatem

$$x_i = \sum_{j=0}^{\alpha_i} \left(j \prod_{k \neq i} (\alpha_k + 1) \right) = \left(\prod_{k \neq i} (\alpha_k + 1) \right) \sum_{j=0}^{\alpha_i} j = \left(\prod_{k \neq i} (\alpha_k + 1) \right) \frac{\alpha_i(\alpha_i + 1)}{2} = \frac{\alpha_i}{2} \prod_k (\alpha_k + 1).$$

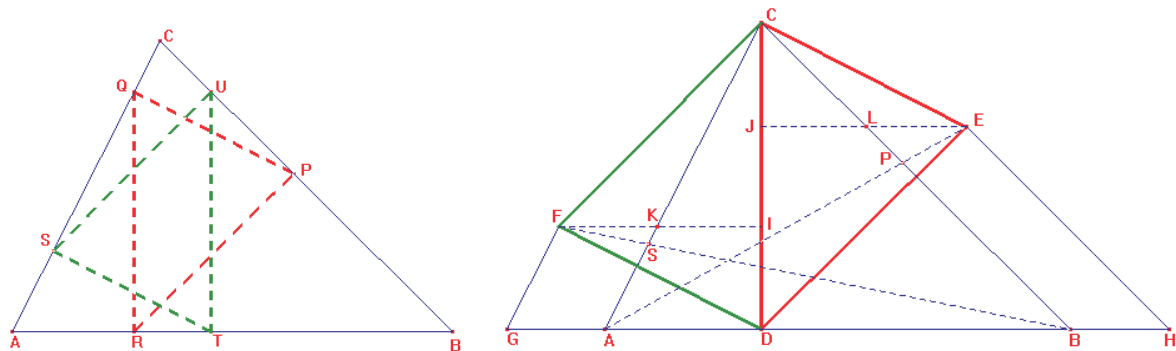
Analogicznie

$$y_i = \frac{\beta_i}{2} \prod_k (\beta_k + 1).$$

Jednak $x_i = y_i$, więc

$$\frac{\alpha_i}{\beta_i} = \frac{\prod_k (\beta_k + 1)}{\prod_k (\alpha_k + 1)} = \lambda,$$

gdzie λ jest pewną stałą niezależną od i . Zatem $\forall_i \alpha_i = \lambda \beta_i$. Gdy $\lambda > 1$ $F(m) > F(n)$, gdy $\lambda < 1$ $F(m) < F(n)$, zatem $\lambda = 1$, więc $m = n$. Stąd wniosek, że nie istnieją różne liczby m, n spełniające warunki zadania.

Zadanie 10. $\angle QRP = 90^\circ - \angle BRP = \angle RBP = \angle ABC$. Analogicznie $\angle RQP = \angle BAC$, $\angle CAB = \angle STU$ i $\angle ABC = \angle TUS$. Zatem $\triangle CAB \sim \triangle PQR \sim \triangle STU$.

Przez D oznaczmy spodek wysokości z punktu C . Niech E i F będą takimi punktami, że $\triangle CDE \sim \triangle DCF \sim \triangle ABC$. $CD \perp AB$, więc $DE \perp BC$ i $DF \perp AC$. Zatem prosta BC zawiera wysokość trójkąta DEC , a prosta AC zawiera wysokość trójkąta DFC . Oznaczmy przez K i L ortocentra trójkątów DFC i DEC . Niech G będzie punktem przecięcia z prostą AB prostej równoległej do AC przechodzącej przez F , a H punktem przecięcia z prostą AB prostej równoległej do BC przechodzącej przez E . Trójkąty CDE i DCF są przystające, więc $FK = LE$. $LEHB$ i $KAGF$ są równoległobokami, a zatem $GA = BH$. Trójkąt PQR jest obrazem trójkąta ECD w jednokładności o środku A i skali $\frac{AP}{AE}$. Trójkąt STU jest obrazem trójkąta FDC w jednokładności o środku B i skali $\frac{BS}{BF}$. Jednak

$$\frac{AP}{AE} = \frac{AB}{AH} = \frac{BA}{BG} = \frac{BS}{BF},$$

więc $\triangle PQR \equiv \triangle STU$.

Zadanie 11. Rozpatrzmy dwa przypadki:

1) $n = 1$. Z warunków zadania otrzymujemy nierówność $x_4 > x_1 > x_5 > x_2$. Oznacza to, że gdy wybierzemy liczbę x_3 spośród $\{1, 2, 3, 4, 5\}$ (co możemy wykonać na 5 sposobów) to istnieje tylko jedna permutacja pozostałych 4 wyrazów spełniająca tę nierówność. Zatem, dla $n = 1$ istnieje $5 = \binom{6n-1}{3n-2}$ permutacji ciągu $(1, 2, 3, 4, 5)$ spełniających warunki zadania.

2) $n > 1$. Stwórzmy graf skierowany o wierzchołkach $1, 2, \dots, 6n - 1$. Krawędź (i, j) poprowadzimy w nim wtedy i tylko wtedy, gdy warunki zadania bezpośrednio wymuszają nierówność $x_i > x_j$ (więc gdy $i - j = 2n + 1$ lub $j - i = 4n$). Ponadto nadajmy każdej krawędzi wagę równą modułowi różnicy numerów wierzchołków, które łączy. Wierzchołki $2n, 2n + 1, 4n - 1, 4n$ zasługują na uwagę, ponieważ każdy z nich jest incydentny z tylko jedną krawędzią i ma ona wagę $2n + 1$. Z wierzchołków $4n - 1$ i $4n$ krawędź wychodzi, a do wierzchołków $2n$ i $2n + 1$ krawędź wchodzi. Pozostałe wierzchołki podzielmy na 3 zbiory: $A = \{1, 2, \dots, 2n - 1\}$, $B = \{2n + 2, 2n + 3, \dots, 4n - 2\}$ i $C = \{4n + 1, 4n + 2, \dots, 6n - 1\}$. Z każdego wierzchołka ze zbioru A wychodzi jedna krawędź o wadze $4n$, a wchodzi doń jedna krawędź o wadze $2n + 1$. Z każdego wierzchołka ze zbioru B wychodzi jedna krawędź o wadze $2n + 1$, a wchodzi doń jedna krawędź o wadze $2n + 1$. Z każdego wierzchołka ze zbioru C wychodzi jedna krawędź o wadze $2n + 1$, a wchodzi doń jedna krawędź o wadze $4n$. Wynika stąd, że w grafie istnieje ścieżka z $4n - 1$ do jednego wierzchołka spośród $\{2n, 2n + 1\}$ i istnieje ścieżka z $4n$ do drugiego wierzchołka spośród $\{2n, 2n + 1\}$.

Przyjrzyjmy się jak wyglądają te ścieżki:

$$4n - 1, 2n - 2, 6n - 2, 4n - 3, 2n - 4, \dots, 4n - (2k - 1), 2n - 2k, 6n - 2k, \dots, 2n + 1$$

$$4n, 2n - 1, 6n - 1, 4n - 2, 2n - 3, \dots, 4n - 2k, 2n - (2k + 1), 6n - (2k + 1), \dots, 2n$$

Pierwsza z nich przebiega kolejno po wszystkich wierzchołkach o numerach parzystych ze zbiorów A i C oraz po wszystkich wierzchołkach o numerach nieparzystych ze zbioru B . Dlatego skończy się ona w wierzchołku o numerze $2n + 1$. Z kolei druga z nich przebiega kolejno po wszystkich wierzchołkach o numerach nieparzystych ze zbiorów A i C oraz po wszystkich wierzchołkach o numerach parzystych ze zbioru B . Dlatego skończy się ona w wierzchołku o numerze $2n$. Ścieżki te przechodzą razem przez wszystkie wierzchołki naszego grafu, przez każdy dokładnie jeden raz. Pierwsza z nich ma długość $3n - 2$, a druga $3n + 1$. Zachodzą zatem dwie nierówności:

$$x_{4n-1} > x_{2n-2} > x_{6n-2} > \dots > x_{2n+1}$$

$$x_{4n} > x_{2n-1} > x_{6n-1} > \dots > x_{2n}$$

Występują w niej wszystkie liczby $x_1, x_2, \dots, x_{6n-1}$, każda dokładnie raz. Zatem wybierając ze zbioru $\{x_1, x_2, \dots, x_{6n-1}\}$ $3n - 2$ tych które występują w pierwszej nierówności, otrzymujemy w sposób jednoznaczny ich uporządkowanie, jak również uporządkowanie pozostałych wyrazów (dzięki drugiej nierówności). Każdemu wyborowi tych $3n - 2$ wyrazów odpowiada inna permutacja ciągu x_i , więc wszystkich permutacji ciągu x_i spełniających warunki zadania jest $\binom{6n-1}{3n-2}$.

Zadanie 12. Dowód przez indukcję względem n , stopnia wielomianu $W(x)$ z krokiem 2. Sprawdźmy bazę indukcji dla $n = 0$ i $n = 1$. Dowód, że z prawdziwości tezy dla n wynika prawdziwość tezy dla $n + 2$ zakończy zadanie.

1) Dla $n = 0$ $W(x) = c$, gdzie c jest pewną dodatnią stałą. $P(x) = \sqrt{c}$ i $m = 0$ spełniają tezę.

Dla $n = 1$ $W(x) = cx + d$, gdzie c i d są pewnymi stałymi. Na przedziale (a, b) $W(x) > 0$, zatem istnieje wklęsła parabola przecinająca oś odciętych w punktach a i b styczna do prostej $W(x)$. Parabola ta ma równanie $G(x) = \lambda(x - a)(b - x)$, przy czym $\lambda > 0$. Funkcja $S(x) = W(x) - G(x)$ jest wypukłą funkcją kwadratową o podwójnym pierwiastku na przedziale (a, b) (w punkcie styczności wykresów funkcji $W(x)$ i $G(x)$). Zatem $S(x)$ jest kwadratem pewnego wielomianu liniowego $P(x)$. Tak więc

$$W(x) = S(x) + G(x) = (P(x))^2 + (x - a)(b - x) (\sqrt{\lambda})^2.$$

2) **Założenie indukcyjne:** Wszystkie wielomiany dodatnie na przedziale (a, b) o stopniu nie większym niż n dają się zapisać jako $(P(x))^2 + (x - a)(b - x) \sum_{i=1}^m (Q_i(x))^2$, gdzie $P(x)$ i $Q_1(x), Q_2(x), \dots$ są pewnymi wielomianami.

Teza indukcyjna: Wszystkie wielomiany dodatnie na przedziale (a, b) o stopniu nie większym niż $n + 2$ dają się zapisać jako $(P(x))^2 + (x - a)(b - x) \sum_{i=1}^m (Q_i(x))^2$, gdzie $P(x)$ i $Q_1(x), Q_2(x), \dots$ są pewnymi wielomianami.

Dowód kroku indukcyjnego: Rozpatrzmy dowolny wielomian stopnia $n + 2$ dodatni na przedziale (a, b) . Niech $G(x) = \lambda(x - a)(b - x)$, przy czym $\lambda > 0$. Wykres $G(x)$ jest wklęsłą parabolą przecinającą oś odciętych w punktach a i b . Dla dostatecznie małych λ na przedziale (a, b) wykres $G(x)$ leży poniżej wykresu $W(x)$. Dla dostatecznie dużych λ wykres $G(x)$ przecina wykres $W(x)$ na przedziale (a, b) . λ możemy zmieniać w sposób ciągły, więc istnieje takie λ , że wykresy $G(x)$ i $W(x)$ są styczne, ale nie przecinają się na przedziale (a, b) . Wówczas na przedziale (a, b) $W(x) \geq G(x)$, zatem $S(x) = W(x) - G(x) \geq 0$ i wszystkie pierwiastki $S(x)$ na przedziale (a, b) mają parzystą krotność. Możemy więc przedstawić $S(x)$ jako $(x - x_1)^2(x - x_2)^2 \dots (x - x_k)^2 T(x)$, gdzie $T(x) > 0$ na przedziale (a, b) . $T(x)$ jest wielomianem stopnia nie większego niż n , więc na mocy założenia indukcyjnego istnieją takie wielomiany $P(x)$ i $Q_1(x), Q_2(x), \dots$, że $T(x) = (P(x))^2 + (x - a)(b - x) \sum_{i=1}^m (Q_i(x))^2$. Zatem:

$$\begin{aligned} W(x) &= S(x) + G(x) = \prod_{i=1}^k (x - x_i)^2 T(x) + \lambda(x - a)(b - x) \\ &= \prod_{i=1}^k (x - x_i)^2 \left((P(x))^2 + (x - a)(b - x) \sum_{i=1}^m (Q_i(x))^2 \right) + \lambda(x - a)(b - x) \\ &= \left(\prod_{i=1}^k (x - x_i) P(x) \right)^2 + (x - a)(b - x) \left(\sum_{i=1}^m (Q_i(x))^2 + (\sqrt{\lambda})^2 \right), \end{aligned}$$

co kończy dowód indukcyjny.